

Isabelia virginalis prinses op de erwt of een koele dame

tekst en foto's: Rogier van Vugt

Dit kleine orchideetje is werkelijk uniek in zijn soort. Of beter gezegd uniek in haar soort, want dit plantje is genoemd naar een Braziliaanse prinses, Dona Isabel. Het plantje komt dan ook uit Brazilië, in het zuidoosten, en in aangrenzende delen van Paraguay en Argentinië. Hier groeit ze op allerlei soorten bomen en zelfs op rotsen in gebieden die in de winter goed af kunnen koe-len.

Wat deze soort zo uniek maakt zijn de bracteeën rond de bulbjes. Deze lijken op visnetjes gemaakt van kokosvezel of jute. Bovenop elk bulbje zit een dun naaldachtig donkergroen blaadje. Deze plant is in een oogopslag te herkennen. Zelfs zonder bloemen.

De bloemetjes worden meestal in het najaar gevormd op de jongste bulbjes. Ze zijn meestal wit maar kunnen ook heel licht groen of roze zijn. Op het zuiltje in het hart van de bloem zitten een paar diep purperen vlekken. Vooral het kapje dat de pollinia (stuifmeelklompjes) bedekt is heel donker van kleur, wat een contrastrijk effect geeft.

De verzorging van dit leuke plantje is niet moeilijk alhoewel de soort bij veel mensen bekend staat als lastig. Dit komt doordat de plant zo haar eigen regeltjes heeft. Heel belangrijk is bijvoorbeeld dat ze nooit in de directe zon hangt. Ik heb meer dan eens gehoord dat mensen hun plant zijn kwijt geraakt aan een paar uur direct zonlicht. Het beste groeit en bloeit de soort in de halfschaduw. Iets anders waar deze prinses echt een hekel aan heeft is stagnerend water. Het is daarom het beste dat het substraat opdroogt tussen de watergeefbeurten door. Als substraat is daarom een redelijk snel opdrogend materiaal heel belangrijk. Zelf gebruik ik varenwortel. Varenwortel heeft echter niet de eigenschap snel op te drogen tenzij je het in hele dunne repen snijdt. Deze repen vallen wel erg snel uit elkaar en moeten daarom op een duurzaam stuk hout worden gebonden. Kurkschors of acacia bijvoorbeeld. Van veenmos lijken ze niet te houden. Wellicht is het te zuur, blijft het toch te nat of verslijmt het te veel. In de zomer kan de *Isabelia virginalis*

goed naar buiten. Ze kan zelfs heel goed tegen kou. Vooral in het najaar als de nachten af beginnen te koelen groeit de plant erg goed en lijkt totaal geen last te hebben van het koude natte herfstweer. Hier zie je dus weer dat kou en nattigheid in huis of in de kas heel iets anders zijn dan buiten. Binnen zou de plant onder deze omstandigheden heel snel het loodje leggen. Buiten is er altijd wel een zuchtje wind. Daarnaast is het lang nat blijven door regelmatige regen niet zo erg doordat het water steeds ververst wordt.

Pas als het gaat vriezen haal ik ze binnen en als het vroeg gaat vriezen en daarna voor een wat langere tijd weer gaat dooien hang ik ze gewoon weer buiten. Ze hangen hier in een fruitboom (mispel) wat ze de juiste schaduw geeft. Als de vorst echt intreedt, gaan de plantjes voor de rest van de winter naar binnen in een kasje dat op ongeveer 5 graden wordt gehouden. In het voorjaar worden ze er weer uit gehaald.

Er zijn ook mensen die veel succes met deze soort hebben in huis, gewoon op de vensterbank. Ook hier is weer heel belangrijk dat het plantje nooit in de zon hangt en opdroogt tussen de watergeefbeurten door. Kamertemperatuur is perfect maar als het kan wel een koelere winter. Bemesting is heel spaarzaam in het dompelpwater. Huiskamerplanten kunnen het beste altijd gedompeld worden en zo kan ook de mest het makkelijkst worden gegeven, een-

maal in de drie tot vier weken. De planten in de tuin sproei ik met de tuinslang. Om ze toch mest te geven dompel ik ze zo nu en dan in een emmer met mestwater.

Hoe beter de plant het naar haar zin heeft hoe meer pseudobulben een groeipunt per jaar kan maken. En omdat elk bulbje een bloem kan maken betekent het dat een snel groeiende plant per jaar meer bloemen kan maken dan een langzaam groeiende. Al met al is het een heel dankbaar plantje dat zich redelijk goed aan kan passen zolang een zeker protocol in acht wordt genomen. Maar dat is niet ongewoon voor een prinses...

Isabelia virginalis is een echte miniatuur: een volwassen plant past op een hand

